

AGROBIOLOŠKA SVOJSTVA SORTE SEMIJON U OPLENAČKOM VINOGORJU

Mlađan Garić¹, Vera Vukosavljević², Zoran Bosiočić³

Izvod: U radu su prikazani rezultati proučavanja nekih agrobioloških svojstava sorte Semijon u uslovima oplenačkog vinogorja. Vinograd je podignut 2014. godine i nalazi se u fazi rastuće rodnosti. Razmak sađenja iznosi 2.5 x 1.0 m. U periodu ispitivanja vladali su povoljni meteorološki uslovi za rasteenje i razviće sorte Semijon. Rezultati ispitivanja ukazuju da u oplenačkom vinogorju postoje povoljni agroekološki uslovi za gajenje sorte Semijon i postizanje karakterističnog kvaliteta grožđa i vina

Ključne reči: Semijon, oplenačko vinogorje, prinos, kvalitet.

Uvod

Sorta Semijon je rejonirana za gajenje u vinogorjima Srbije. Potiče iz Francuske i smatra se bordovskom sortom. Gaji se u Francuskoj, Španiji, Italiji, Ukrajini, Ruskoj Federaciji i dr. U našoj zemlji zastupljena je na relativno malim površinama. Pripada ekološko geografskoj grupi Proles occidentalis. U ovom radu se prikazuju rezultati ispitivanja važnijih agrobioloških svojstava sorte Semijon u uslovima oplenačkog vinogorja.

Materijal i metode rada

Ispitivanja su obavljena u periodu 2019 i 2020. godine. Vinograd je podignut 2014. godine na imanju vinarije „EDEN“, u selu Ranilovići u neposrednoj blizini Arandelovca. Razmak sađenja iznosi 2.5 x 1.0 m, tako da broj čokota po hektaru iznosi 4.000. Uzgojni oblik je Gijov jednogubi visine stabla 80-90 cm. Ukupna površina vinograda iznosi 7 ha. Zastupljene su eledeće sorte: Merlo, Kaberne sovignon, Kaberne frank, Šardone, Sovignon i Semijon. Površina pod sortom Semijon iznosi 0,40 ha. Za osmatranje je odabrano 10 čokota sorte Semijon približno jednakog vegetativnog potencijala. Na njima je pri rezidbi ostavljano po 12 okaca. Lukovi su orezivani na po 10 okaca a kondiri za zamenu na 2 okca. Svaki čokot je služio kao posebna eksperimentalna jedinica. Praćeni su sledeći pokazatelji:

- Fenološka osmatranja,
- Kretanje, razvoj i rodnost okaca i lastara,

---

¹Univerzitet u Prištini, Poljoprivredni fakultet Priština (Lešak), Kopaonička bb, 38219 Lešak, Srbija (garicm@sbb.rs);

²Univerzitet u Kragujevcu, Agronomski fakultet u Čačku, Cara Dušana 34, Čačak, Srbija (verav@kg.ac.rs);

³Vinarija „EDEN“ Arandelovac, Srbija

- Prinos i kvalitet grožđa.

Svi podaci su registrovani primenom adekvatnih ampelografskih metoda

Rezultati istraživanja i diskusija

U periodu ispitivanja klimatski uslovi su bili povoljni, što se vidi iz podataka prikazanih u Tabeli 1.

Tabela 1. Vrednosti osnovnih klimatskih pokazatelja (2019-2020)

Table 1. Basic climate indicator values

Red br. <i>No</i>	Pokazatelj- <i>Indicator</i>	Godina - <i>Year</i>		Prosek <i>Average</i>
		2019	2020	
1	Srednja godišnja temperatura vazduha u °C	11.30	11.20	11.25
2	Srednja vegetaciona temperatura u °C	16.50	16.80	16.60
3	Godišnja količina padavina u mm	720	719	719,50
4	Padavine u vegetaciji u mm	450	452	451,00

Termički uslovi u ovom vinogorju su povoljni za gajenje vinove loze i omogućavaju normalno sazrevanje grožđa sorte Semijon. U 2019. godini su vrednosti godišnje i vegetacione temperature bile nešto niže u odnosu na 2020. godinu. U 2019. godini vladala je suša tokom vegetacionog perioda. Nasuprot tome, u 2020. godini padavine su bile česte i obilne.

Zemljište na kome je podignut vinograd pripada smonici i odlikuje se povoljnim fizičkim i hemijskim osobinama za gajenje vinove loze.

Fenološka osmatranja

Vreme odvijanja pojedinih fenofaza u godišnjem ciklusu razvića sorte Semijon u oplenačkom vinogorju na lokalitetu sela Ranilović može se sagledati iz podataka prikazanih u Tabeli 2.

Tabela 2. Fenofaze razvoja sorte Semijon

Table 2. Phenophases of development of the vine cultivar Semijon

Godina <i>Year</i>	Bubrenje okaca <i>Begining of bud burst</i>	Cvetanje <i>Begining of flowering</i>	Šarak <i>Veraison</i>	Puna zrelost <i>Full maturity</i>
2019	06. IV	30. V	26. VII	10. IX
2020	09. IV	05. VI	29.VII	13.IX
Prosek <i>Average</i>	07.IV	02.VI	27.VII	11.IX
Najranije <i>Earliest</i>	06. IV	30. V	26. VII	10. IX
Najkasnije <i>Latest</i>	09. IV	05. VI	29.VII	13.IX

Okca ove sorte rano bubre i otvaraju se. Najranije otvaranje okaca se odvijalo u 2019. godini (06. aprila), a nešto kasnije u 2020. godini (09. aprila). Otvaranje okaca se odvijalo srazmerno početku vegetacionog perioda. Rastenje lastara se u početku odvijalo veoma usporeno. Kasnije, sa povećanjem temperatura vazduha, intezivira se i izduživanje lastara. Do cvetanja lastari su dostigli dužinu 120-150 cm što je dovoljno za oformljenje potrebne površine listova i stvaranje dovoljnih količina organskih materija za pravilnu ishranu cvetova i normalno oplođavanje. Cvetanje je počelo 56 dana nakon bubrenja u proseku 02. juna. Od bubrenja okaca do berbe grožđa protekne u proseku oko 157 dana. Prva berba grožđa najranije se obavljala 10. septembra a najkasnije 13. septembra.

Rodnost okaca i lastara

Rodnost sorte Semijon može se oceniti na osnovu podataka navednih u Tabeli 3. Pri redovnoj rezidbi na čokotu je ostavljano po 12 okaca , jedan luk od 10 i jedan kondir od 2 okca.

Tabela 3.Osnovni pokazatelji rodnosti sorte Semijon
Table 3.Basic production parametres of the vine cultivar Semijon

Red br. No	Pokazatelj Indicator	Godina-Year		Prosek Average	LSD	
		2019	2020		0.05	0.01
1	Broj okaca po čokotu	12.00	12.00	12.00		
2	Broj razvijenih lastara	10.00	11.00	10.50	0.60	0.68
3	Procenat razvijenih lastara	83.33	91.66	87.49		
4	Broj rodni lastara	9.00	10.00	9.50	0.70	1.05
5	Procenat rodni lastara	90.00	90.90	90.45		
6	Broj grozdova po okcu	1.08	1.00	1.04	0.03	0.05
7	Broj grozdova po razvijenom lastaru	1.30	1.09	1.19	0.07	0.10
8	Broj grozdova po rodnom lastaru	1.44	1.20	1.32	0.03	0.09
9	Broj grozdova po čokotu	13.00	12.00	12.50	2.30	2.11
10	Masa grozda u g	127.00	122.00	124.50	50.36	57.43

Kretanje okaca i prorastanje novih zelenih lastara iznosio je u proseku 87.49 %, dok je 12.51 % okaca bilo neaktivirano. Učešće rodni lastara u strukturi razvijenih varirao je od 90.00 % u 2019. godini do 90.90 % u 2020. godini. Može se konstatovati da je udeo rodni lastara bio normalan u ispitivanim godinama.

Broj grozdova po ostavljenom okcu, razvijenom i rodnom lastaru varirao je u zavisnosti od vremenskih uslova i položaja okaca na lastaru. Na osnovu broja grozdova po ostavljenom okcu, razvijenom i rodnom lastaru može se oceniti da je ispoljena dobra rodnost u ispitivanim godinama. Razlike u broju grozdova između pojedinih godina statistički su dokazane kao značajne. Broj grozdova po čokotu u proseku je iznosio 12.5, što je dovoljno za postizanje normalnog prinosa i kvaliteta

grožđa za ovu sortu. Masa grožđa bila je u granicama koje se u literaturi navode kao tipične za sortu Semijon.

Prinos i kvalitet grožđa

Prinos i kvalitet grožđa sorte Semijon u uslovima oplenačkog vinogorja može se sagledati iz podataka prikazanih u Tabeli 4.

Ostvareni prinos grožđa po ostavljenom okcu i razvijenom lastaru ukazuje na njihovu veliku produktivnost. Ona je rezultat broja grozdova i njihove mase. Isto tako i prinos grožđa po čokotu i hektaru je bio visok. Najveći prinos grožđa po ostavljenom okcu ostvaren je u 2019. godini (132.16 g). Slična pravilnost se uočava i sa prinosom grožđa po razvijenom i rodnom lastaru.

Iz ovih podataka se vidi da je produktivnost okaca sorte Semijon veoma dobra, pa je ostvaren i visok prinos grožđa po čokotu i hektaru.

U pogledu kretanja lastara, stepena rodnosti i prinosa grožđa po čokotu i hektaru ispoljene su značajne razlike između ispitivanih godina.

Tabela 4. Osnovni elementi prinosa i kvaliteta grožđa sorte Semijon

Table 4. Basic elements of grape yield and quality of vine cultivar Semijon

Red. br. No	Pokazatelj <i>Indicator</i>	Godina-Year		Prosek <i>Average</i>	LSD	
		2019	2020		0.05	0.01
1	Prinos grožđa po okcu u g	132.16	124.00	128.08	9.10	10.50
2	Prinos grožđa po lastaru u g	158.60	135.27	146.93	10.12	11.66
3	Prinos grožđa po rodnom lastaru	176.22	148.80	162.51	10.20	12.20
4	Prinos grožđa po čokotu u kg	1.586	1.488	1.537	1.15	1.68
5	Sadržaj šećera u širi u %	22.30	23.40	22.85	3.02	3.46
6	Sadržaj ukupnih kiselina $g\ l^{-1}$	7.52	7.05	7.28	0.76	0.82

Sadržaj šećera u širi bio je visok i kretao se u granicama normalnih vrednosti za sortu Semijon u uslovima oplenačkog vinogorja. U proseku je iznosio 22.85 %.

Sadržaj ukupnih kiselina u širi bio je u zavisnosti od variranja sadržaja šećera i u proseku je iznosio $7.28\ g\ l^{-1}$.

Zaključak

Na osnovu analize oglednih podataka mogu se izvesti sledeći zaključci:

U agroekološkim uslovima oplenačkog vinogorja postoje povoljni uslovi za normalan razvoj sorte Semijon i postizanje visokog kvaliteta grožđa i vina.

Sorta Semijon u oplenačkom vinogorju započinje bubrenje okaca u proseku 17. aprila, a prva berba se u proseku obavlja 9. septembra.

Primenjeni uzgojni oblik stabla, opterećenje i način rezidbe ispoljio je znatan uticaj na rastenje, rodnost i kvalitet grožđa.

Stepen opterećenja čokota rodnim okcima ispoljio je pozitivan uticaj na broj razvijenih lastara i grozdova kao i na ostvareni prinos grožđa po čokotu i hektaru.

Procenat razvijenih i rodnih lastara bio je visok u svim ispitivanim godinama.

Kvalitet grožđa bio je veoma dobar, procenom na osnovu sadržaja šećera i ukupnih kiselina u širi, kao i zdravstvenog stanja grožđa.

Na osnovu dobijenih rezultata, može se konstatovati da se sorta Semijon može sa uspehom gajiti i širiti na većim površinama u oplenačkom vinogorju

Literatura

- Avramov, L.: (1991). Vinogradarstvo. Nolit. Beograd.
- Cindrić, P., Korać Nada., Kovač, V.(2000). Sorte vinove loze. Promotej. Novi Sad.
- Cindrić, P., Korać Nada, Medić Mira. (1986). Ispitivanje belih vinskih sorti rejoniranih u Vojvodini, na jednom jednostavnom uzgojnom obliku. Jugoslovensko vinogradarstvo i vinarstvo 2-3 Beograd.
- Pospišilova, Dorota. (1981). Ampelografija ČSSR. Bratislava.
- Zirojević, D. (1979). Poznavanje sorti vinove loze II. Niš.
- Žunić, D., Garić, M. (2017). Posebno vinogradarstvo. Beograd.

AGROBIOLOGICAL PROPERTIES OF SEMILLION VARIETY IN OPLENAC VINEYARDS

Mlađan Garić¹, Vera Vukosavljević², Zoran Bosiočić³

Abstract

The paper presents the results of the study of some agrobiological properties of the Semijon variety in the conditions of the Oplenac vineyards. The vineyard was built in 2014 and is in the phase of growing yield. The planting distance is 2.5 x1.0 m. During the examination period, favorable meteorological conditions prevailed for the growth and development of the Semion variety. The test results indicate that in the Oplenac vineyards there are favorable agroecological conditions for growing the Semijon variety and achieving the characteristic quality of grapes and wine.

Key words: Semillion, Oplenac vineyards, yield, quality.

---

¹University of Pristina, Faculty of Agriculture, Priština (Lešak), Kopaonička bb, 38219 Lešak, Serbia (garicm@sbb.rs)

²University of Kragujevac, Faculty of Agronomy Čačak, Cara Dušana 34, Čačak, Serbia (verav@kg.ac.rs)

³Winery "EDEN" Arandelovac, Serbia